

Homotopia i Stabilność

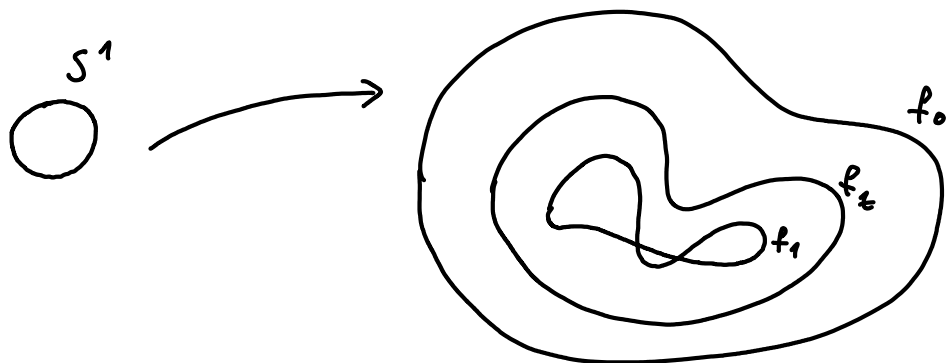
X, Y norm. gładkie $f_0: X \rightarrow Y$ $f_1: X \rightarrow Y$ p. gładkie

Def. f_0, f_1 są (gładko) homotopijne jeżeli $\exists F: X \times [0, 1] \rightarrow Y$ p. gładkie takie, że $F(x, 0) = f_0$
i $F(x, 1) = f_1$

F to (gładka) homotopia między f_0 i f_1

Jest to relacja równoważności na zbiorze p. gładkich $X \rightarrow Y$. Klasa abstrakcji tej relacji to klasa homotopii

$f_t(x) = F(x, t)$ $f_0: X \rightarrow Y$

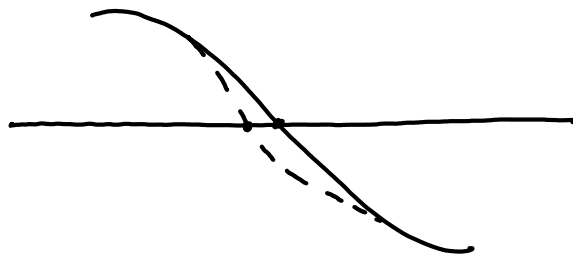

Def. własność p. gładkiego jest stabilna jeżeli $\forall f_0: X \rightarrow Y$ gładkiego mającego tę własność
i $\forall f_t: X \rightarrow Y$ homotopii $f_0 \exists \varepsilon > 0$, że $\forall t \in [0, \varepsilon)$ $f_t: X \rightarrow Y$ też ma tę własność.

Przykład.: 1) Przechodzenie przez punkt krytyczny w $\mathbb{R}^2$ nie jest stabilne

2) styśnięcie do prostej nie jest stabilne

3)

Przecięcie transversalne prostej i krzywej w $\mathbb{R}^2$ jest stabilne

Tw. o stabilności

Następujące klasy p. gładkich w wartości nominalnej X w wartości Y są stabilne:

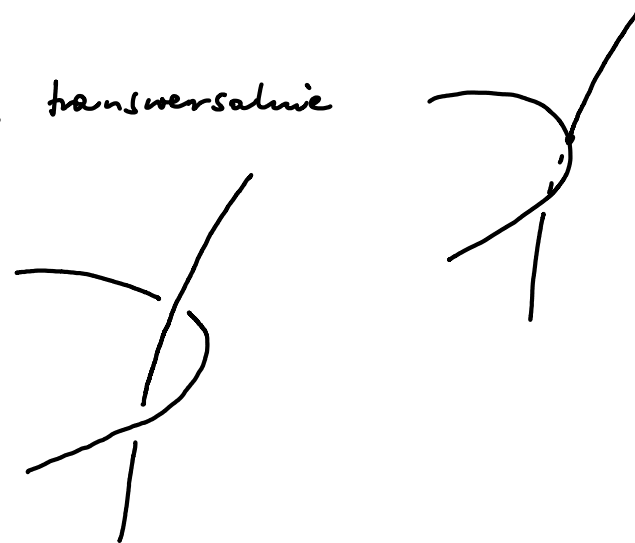
- lokalne dyfeomorfizmy
- immersje
- submersje
- p. gładkie transversalne do wybranej dowolnej podrozwnożnicy $Z \subset Y$
- zanurzenia
- dyfeomorfizmy

Przykład Krzywe w $\mathbb{R}^3$ nigdy nie przecinają się transversalnie

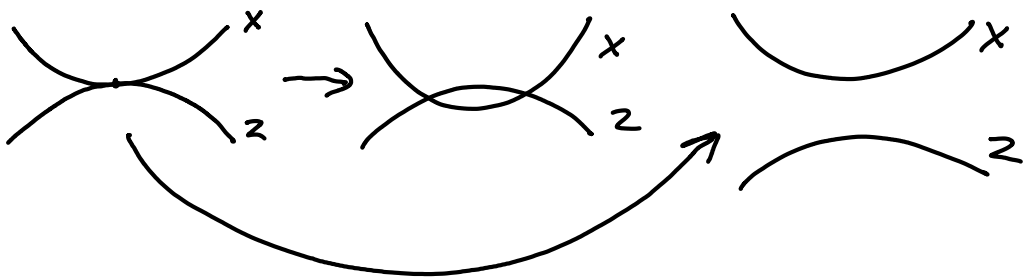
Przecięcie się krzywych w $\mathbb{R}^3$ nie jest stabilne.

Jeżeli $\dim X + \dim Z < \dim Y$

to $f: X \rightarrow Y$ nie przecina stabilnie Z .

Przecięcie nietranswersalne nie są stabilne

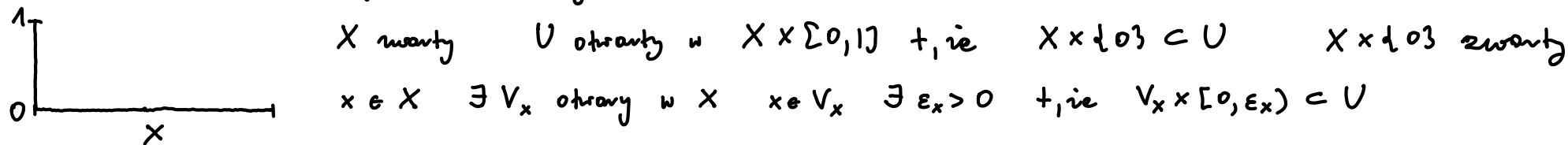

Dowód tw. o stabilności

Dowód. (a) dyfeomorfizmy lokalne wynika z (b) immersje (dyfeomorfizmy lokalne są immersjami $X \rightarrow Y$ dla $\dim X = \dim Y$.)

(b) immersje

$f_t : X \rightarrow Y$ homotopia immersji $f_0 : X \rightarrow Y$

$$X \times \{0\} \subset \bigcup_{x \in X} V_x \times [0, \epsilon_x) \subset U \quad \text{czyli} \quad \{V_x \times [0, \epsilon_x), x \in X\} \text{ pokrywa otwarte } X \times \{0\} (\subset U)$$

$$X \times \{0\} \text{ zwarty} \Rightarrow \bigcup_{i=1}^N V_{x_i} \times [0, \epsilon_i) \supset X \times \{0\} \quad \text{Niech } \epsilon = \min \{ \epsilon_i \mid i=1, \dots, N \}$$

$$X \times [0, \epsilon) \subset U$$

Stąd wystarczy pokazać, że $\forall x_0 \in X$ istnieje otoczenie $U \subset X \times [0, 1]$ punktu $(x_0, 0)$ t.j. $\forall (x, t) \in U$ $(df_t)_x$ jest iniekcją.

To stwierdzenie lokalne, więc można to pokazać w współrzędnych wygli możemy założyć, że X jest podzbiorem otwartym w $\mathbb{R}^k$ i Y jest podzbiorem otwartym w $\mathbb{R}^l$.

$(df_0)_{x_0}$ jest iniekcją (z def. immersji)

Stąd macierz $\left(\frac{\partial f_0}{\partial x_j}(x_0)\right)_{j=1, \dots, k}$ ma $k \times k$ podmacierz nieosobliwą ($\det \neq 0$)

Pochodne cząstkowe $\left(\frac{\partial f_t}{\partial x_j}\right)_i(x)$ są ciągłe na $X \times [0, 1]$ oraz $\det$ jest funkcją ciągłą, stąd $\det$ tej samej podmacierzy $k \times k$

macierzy $\left(\frac{\partial f_t}{\partial x_j}(x)\right)$ nie zanika dla (x, t) z pewnego otoczenia U punktu $(x_0, 0)$ w $X \times [0, 1]$

(c) submersje ta sama metoda

Stabilność (d) transwersalności wynika z (c) bo transwersalność można pokazać jako submersję.

(e) zanurzenie = immersja iniekcyjna

Trzeba pokazać iniekcyjność f_t z tego że to jest zanurzeniem

$$G: X \times [0, 1] \rightarrow Y \times [0, 1] \quad G(x, t) \stackrel{\det}{=} (f_t(x), t)$$

zaś, że (e) nie jest prawdziwe

$\forall i \exists t_i \rightarrow 0 \exists x_i \neq y_i \quad G(x_i, t_i) = G(y_i, t_i)$ X jest zwarty Stąd z ciągu $(x_i, y_i) \in X \times X$ możemy

wybrać podciąg zbiegający $x_i \rightarrow x_0, y_i \rightarrow y_0$. Wtedy $G(x_0, 0) = \lim_{i \rightarrow 0} G(x_i, t_i) = \lim_{i \rightarrow 0} G(y_i, t_i) = G(y_0, 0)$

Stąd $f_0(x_0) = G(x_0, 0) = G(y_0, 0) = f_0(y_0) \Rightarrow x_0 = y_0$

Macierz Jacobiego $dG_{(x_0, 0)} = \begin{pmatrix} (df_0)_{x_0} & \begin{matrix} * \\ * \\ * \end{matrix} \\ \hline 0 & \dots & 0 & \begin{matrix} | \\ 1 \end{matrix} \end{pmatrix}$

$(df_0)_{x_0}$ jest iniekcją. Stąd ma k l. niezależnych wierszy. Stąd $(dG)_{(x_0, 0)}$ ma $(k+1)$ l. niezależnych wierszy.

Stąd $(dG)_{(x_0, 0)}$ jest lin. iniekcją. Stąd G jest immersją w otoczeniu $(x_0, 0)$ i musi być iniekcją w pewnym otoczeniu $(x_0, 0)$ czyli $\forall i$ dostatecznie dużej (x_i, t_i) i (y_i, t_i) należy do tego otoczenia co jest sprzeczne z $G(x_i, t_i) = G(y_i, t_i)$.

(f) dyfeomorfizm

zał., że X, Y spójne

$f_0 : X \rightarrow Y$ dyfeom. $f_t : X \rightarrow Y$ homotopia f_0 $f_0 : X \rightarrow Y$ jest zanurzeniem i lok. dyfeom.

Stąd $\exists \varepsilon > 0 \forall t \in [0, \varepsilon)$ f_t jest zanurzeniem i lokalnym dyfeomorfizmem

$\forall U$ otwarty $f_t(U)$ otwarty

X, Y niespójne

$f : X \rightarrow Y$ dyfeom.

$X = \bigcup X_i$ X_i - składowe spójności

$Y = \bigcup Y_i$ Y_i - składowe spójności

$f|_{X_i} : X_i \rightarrow Y_i$ co redukuje do poprzedniego przypadku.